

A "LENDÜLET" miskolci, eltérő identitással rendelkező társadalmi csoportok együttműködésének megvalósítása EFOP-1.3.4-16-2017-00028 azonosító számú projekt bemutatása

Cél:

Programunk a hátrányos helyzetű miskolci családokból kikerülő fiatalok segítő programja, a társadalmi egyenlőség javítására, a közös értékek feltárására.

A tervezett projekt átfogó célja a nemzetiségi, etnikai identitás megőrzése, a kultúrák közötti párbeszéd erősítése és az eltérő identitással rendelkező társadalmi csoportok együttműködése érdekében programok, események, kulturális termékek előállításának támogatása:

- elsősorban a roma és más nemzetiségi csoportok/közösségek hagyományainak, ünnepeinek, szokásainak, kulturális értékeinek megismertetése, összegyűjtése és bemutatása, ezt segítő programok és helyszínek kialakítása;
- a nemzetiségek, kisebbségi csoportok és a többségi társadalom közötti párbeszédet támogató programok;
- az eltérő kultúrák meg- és elismerését támogató tevékenységek.

Az elsődleges, átfogó cél megvalósításához szükséges egy komplex esélyteremtő, a krízishelyzetekbe kerülés esélyét csökkentő program-elem, mely elsősorban a családok építőköveit jelentő nők aktivitására támaszkodva, a munkanélküliség, az aluliskolázottság reprodukálásának megelőzésére, a családi dinamika megváltoztatására, a jövő-, és értékorientáltság átadására fókuszál.

Az egészség a testi – lelki (tudati) - szociális harmónia állapota. A célcsoport lelki deficitje, a torzult szülő-gyermek viszony, a társadalmi megbélyegzés okán, az önértékelési zavar miatt, a bűntudat, a lappangó és kitörő feszültségek okán súlyos lelki deformitás kialakulását prognosztizálja. Gyakori a családon belüli erőszak, az értéktudatosság hiánya teljes vagy súlyosan csökkent mértékű.

Tudati deficitet okoz a hátrányos helyzetű családok társadalmi elszigetelődése, az értékek tagadásának légköre, mely kivétel a család egészére.

Szociális diszfunkció: a szegénység minden hátrányos helyzetű családban jellemző.

A hátrányos helyzetű családból származó gyermek abban az értelemben beteg, amennyiben a WHO definíciója szerint az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi – lelki (tudati) - szociális jólét állapota.

Az tervezett program ilyen értelemben segíti a "beteg" gyermek, fiatal gyógyulását.

A tervezett program olyan fiatalok, gyermekek számára kínál esélyteremtő programot, akiknek a családja hátrányos helyzetű (több generációt sújtó munkanélküliség, szerény anyagi körülmények, egészségtelen lakhatás, etnikai hátrányok).

A program lehetőséget teremt, hogy a gyermekek/fiatalok premorbid, és/vagy manifeszt morbid személyisége - rehabilitálva és fejlesztve - alkalmassá váljon a hátrányos helyzet nehézségeinek legyőzésére, az új kihívások fogadására.

A tervezett program meghatározott tematika mentén fejleszti az egészség tudatosságot, oktatja az egészségfejlesztés módjait, melyeknek készségszintű elsajátítása után a fiatalok képesek az önfejlesztésre. A program az iskolai lemorzsolódás megakadályozására folyamatos mentorálást tervez, lehetőség szerint az iskola, az érintett tanárok bevonásával, kvázi közvetítő szerepet vállal a konfliktusok feloldására, illetve a továbbiak megelőzésére.

A tervezett program jellemzően a szociálisan hátrányos helyzetű fiatalokkal kíván foglalkozni. A hátrányos helyzetű családokban a problémák általában halmozódnak, a szegénység sokszor eléri a dickens-i mélységet, a fiatal nem csupán mentálisan és egészségileg szenved hátrányt, hanem sivár környezete révén a fejlődő világgal is ellenséges viszonyba kerül. A kultúra, egymás hagyományainak, értékeinek közös felfedezése, és beépítése a többségi társadalomba csak akkor lehetséges, ha a társadalmi viszonyrendszer rendezett. Erre a program célcsoportját (roma fiatalok) fel kell készíteni.

A tervezett program milióterápiás eleme a környezet kínálati oldalát nyújtja (könyvek, DVD-k, CD-k, számítógépek, Internet, TV, igényes környezet, etc.) amely segíti az önértékelési programok megvalósulását, a világ és az ego viszonyrendszerének reparációját.

A célcsoport tagjai között jelentős számban fordul elő etnikai hátrányokkal is küzdő fiatal, akiknek integrált nevelése segíti a szeparációs érzések oldódását.

Átfogó cél:

Olyan fiatalok, és családjaik nevelése, támogatása, akik testi-lelki-tudati harmóniájuk kialakítása révén alkalmasak a szociális státuszváltásra, érdekeiket, értékeiket felismerik, azokat megfelelően kommunikálják és képviselik, akik elfogadják a társadalmi normákat és a segítséget.

Olyan fiatalok nevelése, akik képesek a tradicionális roma értékek hiteles átadására.

Küldetésnek tekintjük a társadalmi tolerancia növelését, az előítéletesség csökkentését, a társadalmi kohézió és szolidaritás növelését.

A két elem – az egyén és a társadalom – fejlődése elősegíti a hátrányok családi halmozódásának csökkenését, a gyermekek/fiatalok pozitív életútjának megvalósulását.

Az érintett családok hátrányai összemosódnak, és összeadódnak, a szegénység, a rossz szociális helyzet, az etnikai hátrányok „kéz a kézben” járnak, és egymást erősítik.

A tervezett program pozitíve diszkriminálja az etnikai hátrányokkal is küzdő családokat, közülük is a hagyományos roma családi szerepek miatt a nőket, akik a családok építőköveit jelentik.

A projekt rész céljai:

1. A fiatalok felkészítése társadalmi csoportjuk értékeinek közvetítésére, a konfliktuskezelési, életviteli, életvezetési, válságkezelési, kompetenciáik erősítésével.

2. A munka és a család összeegyeztethetőségével kapcsolatos ismeret és kompetencia-fejlesztés.

3. A gyermekneveléssel kapcsolatos korszerű ismeretekkel rendelkező szülők és leendő szülők számának növelése.
4. A nők és férfiak társadalmi egyenlőségének, harmonikus együttműködésének elősegítése.
5. A nemzedékek közti együttműködés erősítése, a családon belül a generációk közti együttműködés javításával, az idősebb generáció aktívabb bevonásának elősegítésével.
6. A korai iskolaelhagyás megelőzése
7. Sajátos- vagy nehéz élethelyzetben lévő családok támogatása, helyzetének javítása az önkormányzati családsegítő intézmények tevékenységét kiegészítő segítő szolgáltatásokkal.
8. A családok egymást segítő közösségeinek megerősítése, a családok jól-léte érdekében a helyi szintű összefogás, és önszerveződés ösztönzése.
9. Rendezvények szervezése, és lebonyolítása az előírt szakmai tartalommal, a vállalt indikátoroknak megfelelően.
10. A célcsoporttal közvetlenül foglalkozó szakemberek „érzékenyítése”, a társadalmi befogadás minél szélesebb körű előkészítésére.
11. A többségi társadalom „érzékenyítése” a romák jelenlegi helyzetéből adódó viselkedésének jobb megértéséhez, elfogadásához, a segítő szándék kialakításához.

A cél indoklása:

A halmozott hátrányokkal élő felnőtt (szülők) nem csupán önmaguk testi-lelki-tudati harmóniáját veszélyeztetik, hanem a közvetlen környezetét is; különösen veszélyeztetett az a gyermek, aki egy hibás mintát követve csak rossz válaszokat képes adni a benne rejlő kérdésekre. A rossz válasz elutasítást vált ki a környezetből, ami előrevetíti a menekülés igényét. A menekülés a mintának megfelelően általában önbüntető jellegű.

Részcélok:

- olyan gyermekkorúak/ fiatalok felkutatása és bevonása a programba, akik többszörösen hátrányos helyzetű családokból kerülnek ki.
- kapcsolatfelvétel a fiatalokkal és családjaikkal
- a célcsoport meggyőzése a programban való részvételre
- az eltérő kultúrák megismer(tet)éséből származó előnyök kiaknázása
- a társadalmi toleranciaszint emelése
- értékváltás: értéktudatosság kialakítása, az értékelismerés, érték differenciálás és érték választás mechanizmusának elsajátítása
- testi harmónia megteremtése: sport, művészeti tevékenységek, természetjárás, egészséges táplálkozás ösztönzése, elismertetése új kihívásként

- lelki harmónia megteremtése: az én-fejlődés zavarainak korrekciójával a személyiségfejlődés elősegítése
- adekvát kommunikáció kialakítása: a megfelelő interperszonális kapcsolat alapja az adekvát kommunikáció, amely egyben alapja a társadalmi integrációnak is.
- szereptulajdonságok elsajátítása: a sérült szerepek reparációja, a szerepek megismerése és átélése, elemzése, elfogadása, beépülése
- az iskolához való viszonyrendszer újraépítése
- családi közösségépítő programok szervezése
- referenciaszemélyek kinevelése a szülői körben, illetve a fiatalok körében, segítve ezzel a hasonló programok munkáját, hisz a személyes példaadás a legjobb motiváló erő
- klubfoglalkozások (szülők, és fiatalok részére)
- tematikus előadások (egészség, családtervezés, fogamzásgátlás, sexualitás, életvitel, önismeret, problémamegoldás, életvezetés, háztartásvezetés, a munka világa témakörökben)
- a célcsoport önszerveződéseinek ösztönzése, a kultúra, és művészeti tevékenységek, valamint az érdekképviselő területén.
- alternatívák felkínálása: olyan lehetőségek megteremtése, melyek alkalmassá tesznek új ismeretek befogadására
- szociális támogatás: a szociális státuszváltás támogatása, komparatív előnyök biztosítása.

A célcsoport az élet minden területén információs deficittel küzd. Bár az ismeretek befogadására a klasszikus iskolai módszerekkel nem, vagy csak nehezen rábírható, a gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy kortársközösségekben megnyílnak, megváltozik a hozzáállásuk, motivációjuk. Alapítványunk munkatársai a rogers-i elvek alapján dolgoznak, melynek hármasszempontja a kongruencia, az empátia, és a feltétlen elfogadás. Tapasztalataink szerint ez annyira meglepő a fejleszteni kívánt célcsoportjainknak, hogy azt komoly munkával hálálják meg.

Időtartam: 2018.02.01-2021.03.31

A megvalósítás helyszíne: Miskolc és térsége

A célcsoport:

- A Borsod-Abaúj-Zemplén megye területén élő lakosság (nemzetiségiek, romák és nem romák, felnőttek és gyermekek egyaránt)
- Kiemelt célcsoport a gyerekek, fiatalok, a mikro-, és makro-szociális környezetük, valamint a velük foglalkozó szakemberek (pedagógusok, szociális munkások, kulturális és egészségügyi, prevenciószakemberek, civil szervezetek munkatársai)
- Kiemelten kíván foglalkozni a tervezett projekt azon hátrányos helyzetű csoportokkal, akiknek a kulturális javakhoz való hozzáférése bármilyen okból korlátozott.

Szolgáltatások, tevékenységek:

A projekt tevékenységeit az elérendő célok alapján az alábbiakban határoztuk meg:

1. Szükségletfelmérés, helyzetelemzés, és szakmai terv, projektterv elkészítése, pályázat benyújtása.
2. Szerződéskötés.
3. Szükségletfelmérés aktualizálása
4. A menedzsment, és a megvalósítók kiválasztása, megbízása, alkalmazásukkal kapcsolatos jogi, pénzügyi teendők ellátása.
5. A nyilvánosság biztosítása, nyitó rendezvény megszervezése és lebonyolítása (külső szervezet bevonásával), rendszeres tájékoztatás a projekt célcsoportjai, illetve egyéb közreműködői részére.
6. Menedzsment és megvalósítók, együttműködő partnerek módszertani felkészítése, és folyamatos továbbképzései.
7. Együttműködések perfektuálása az együttműködő partnerekkel, az alábbiak szerint:
  - Közreműködés a szükségletfelmérés aktualizálásában;
  - Részvétel szakmai-módszertani felkészítésben;
  - Részvétel a személyes adatok kezelésére vonatkozó szabályok kialakításában, és használatában.
  - Részvétel a visszacsatolás rendszerének kidolgozásában, és működtetésében.
8. Az interaktív honlap elkészítése.
9. Szükséges eszközök beszerzése.
10. Komplex családtámogató szolgáltatás nyújtása a tervezett módszertannak megfelelően:
  - A szolgáltatások népszerűsítése, toborzási tevékenység
  - Kapcsolatfelvétel a célcsoporttal, tájékoztatás, adatfelvétel, programba vonás
  - Felmérés, szolgáltatási szerződés megkötése,
  - Egyéni ventillációs beszélgetések lebonyolítása, a problémák feltárására
  - Egyéni terv készítése,
  - Csoportos foglalkozások, tanácsadások, tematikus előadások, klubfoglalkozások
  - Potenciális segítő szervezetekkel történő kapcsolatfelvétel, együttműködés, kapcsolattartás;
  - Iskolával való viszonyrendszer újrastrukturálása;
  - Munkához való viszony optimalizálása, felkészítés a munkavállalásra;
  - Családi nap c. rendezvény lebonyolítása (a programba vonás után – az aktuális helyzet felmérésére, illetve a projektzárást megelőzően – az eredmények bemutatására
  - A munka világa címmel workshopok megrendezése, a célcsoport munkához való viszonyának javítására

- A célcsoport önszerveződéseinek támogatása, asszisztálása, inkubálása
- Rendezvények szervezés, lebonyolítása.
- Roma kulturális értékek megőrzéséhez, megértéséhez, átadásához szükséges kompetenciák fejlesztése:
  - a) Újszerű ismeretátadási módszerek kifejlesztése, alkalmazása és azok elérhetővé tétele,
  - b) A fiatal hátrányos helyzetű, roma emberek digitális társadalmi integrációjának elősegítése,
  - c) A hagyományok megőrzése, átadása fiatalabb korosztályoknak, bemutatása a többségi társadalomnak. (12 db rendezvény)
  - d) Roma kultúrához kapcsolódó tehetségkutatás, tehetséggondozás.
- Olyan kulturális események, programok, fórumok, kulturális és egyéb előadások, kiállítások, események szervezése, lebonyolítása, amelyek közelebb hozzák a roma kultúrát a fiatalok, a többségi társadalom tagjai számára. Roma és nemzetiségi hagyományok megőrzése és átadása a fiatalabb korosztályoknak, nemzetiségek kulturális örökségének és múltjának megismertetése és elmélyítése (zene, képzőművészet, népművészet, tánc, filmművészet, iparművészet, stb. területén).(összesen 81 db rendezvény)
- Olyan nem formális, informális workshopok, műhelymunkák, romológiai ismertető képzések kidolgozása és megvalósítása, amelyek az érdeklődőkkel megismertetik a roma kultúrát, történelmet, értékeket, valamint az érzékenyítő tanfolyamok révén változtatnak a romákkal foglalkozó szakemberek és a többségi társadalom szemléletén, hozzáállásán is (18 db)
- Roma Holokauszt bemutatása, emlékezés fenntartása. (3 db rendezvény)
- Utókövetés.

11. A projekt belső monitorozása, visszacsatolás, projekt értékelések elvégzése;

12. A rendszeres havi team-értekezletek, esetmegbeszélések megszervezése, lebonyolítása.

13. Eredmények összegzése.

14. Záró rendezvény megszervezése és lebonyolítása, külső szervezet igénybevételével.

15. Projektzárás.

Támogató: a projekt forrását az Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.